

СІЛЬСЬКОГОСПОДАРСЬКІ УГІДДЯ ЖИТОМИРСЬКОЇ ОБЛАСТІ ТА ЇХ ВИКОРИСТАННЯ ВИРОБНИКАМИ АГРАРНОЇ ПРОДУКЦІЇ

І.Ф. Карась

*кандидат сільськогосподарських наук,
кафедри геодезії та землеустрою*

*Житомирський національний агроекологічний університет
(Україна, м. Житомир, e-mail: iraver@ukr.net)*

Т.М. Коткова

*кандидат сільськогосподарських наук,
доцент кафедри геодезії та землеустрою*

*Житомирський національний агроекологічний університет
(Україна, м. Житомир, e-mail: tetjana.kotkova@gmail.com)*

А.О. Піциль

кандидат сільськогосподарських наук,

старший викладач кафедри геодезії та землеустрою

*Житомирський національний агроекологічний університет
(Україна, м. Житомир, e-mail: Pitsil.uk@gmail.com).*

Відомо, що земля згідно законодавства виступає національним багатством України, оскільки є головним засобом виробництва матеріальних благ для потреб людства. Попри те, що Житомирська область територіально охоплює родючі ґрунти зони Лісостепу, їх використання не завжди є оптимальним. Визначення особливостей використання сільськогосподарських угідь виробниками аграрної продукції області наразі є досить актуальним та визначає мету наших досліджень.

Встановлено, що на території Житомирщини сільськогосподарські угіддя становлять 1510,0 тис. га, з яких 73,6% припадає на рілля. Цей показник є децю меншим, ніж, в середньому, по Україні. Проте існує можливість подальшого збільшення показника розорюваності області за рахунок перелогів. В Житомирській області функціонують різні види сільськогосподарських підприємств, переважну більшість яких складають фермерські господарства (56,1%) та господарські товариства (30,2%). Саме вони є основними виробниками продукції рослинництва. Господарський напрямок нашого регіону є зерновим, так як в структурі посівних площ вони становлять 43,6%. Серед зернових найбільші площі займають пшениця озима (116,9 тис. га) та кукурудза на зерно (155,6 тис. га). Технічні культури, які складають 31,0% в структурі посівних площ, представлені переважно соєю та соняшником. Саме ці культури є досить економічно привабливими для товаровиробників сьогодення. Картопля та овочі області становлять лише 9,5% посівних площ, а серед кормових культур переважаними є багаторічні трави. Якісно структура посівних площ Житомирської області та України не відрізняється. Відмінність полягає лише у площах, зайнятих різними групами культур. Загалом Житомирщина відноситься до областей, які характеризуються середніми показниками розорюваності території. Посівні площі сільськогосподарських підприємств складають лише 23,1% від загальної території. Найменше освоєними аграрним сектором є західні регіони нашої держави, зокрема Закарпатська область (2,6%), а найбільш розвинутим сільськогосподарським регіоном виступають центральні та південні області. Так, у Кіровоградській області посівні площі аграріїв становлять 49,1%. Проаналізувавши стан використання земельних ресурсів сільськогосподарськими підприємствами Житомирщини, можна охарактеризувати його як не досить задовільний, про що свідчить ступінь розорюваності земель в порівнянні з іншими областями України.

Ключові слова: сільськогосподарські підприємства, земельні ресурси, структура угідь, посівні площі, культура.

Постановка проблеми. Земля є одним із основних природних ресурсів та головним засобом виробництва матеріальних благ, необхідних для життєдіяльності людства. Завдання суспільства полягає у підвищенні ефективності

виробництва, яке можна досягти шляхом раціонального використання земель та зупинення процесів їх деградації. Досягнення цієї мети вимагає впровадження систем землеустрою у сфери діяльності людства. Такий підхід дає

можливість створення сприятливого екологічного середовища та охорони земель, поліпшення природних ландшафтів згідно положень земельного законодавства [1; 2].

Перетворення, які відбулися на території України з моменту набуття нею незалежності, призвели до істотних організаційно-територіальних змін. Як наслідок, за останнє десятиліття спостерігається інтенсивна поява значної кількості землеволодінь та землекористувань різної організаційної структури та форм власності [3–8].

У результаті земельної реформи, коли більшість земель перейшли до приватної форми власності, державний контроль за особливостями землекористування стає неможливим згідно законодавства [3]. Тому дуже часто спостерігаються негативні прояви нераціонального використання земель, зокрема: далекоземелля, черезсмузжя, вклинювання, вкраплення, неправильне розміщення меж тощо [9–12]. Ще один наслідок неефективного використання земельних ресурсів полягає у нездатності адміністративно-територіальної одиниці задовольнити продовольчі потреби населення за наявності природно-ресурсного потенціалу. Саме тому стан використання земельних ресурсів в Україні в цілому та на території Житомирської області зокрема потребує детального вивчення та аналізу.

Аналіз останніх досліджень та публікацій. Відомо, що на території нашої держави 82,0% земельних ресурсів використовують як головний засіб виробництва в сільському та лісовому господарстві, що говорить про високу освоєність сільськогосподарських земель. Для прикладу, у США цей показник складає 15,8%, Великій Британії, Франції — 28,1–31,8%. Частка ріллі у цих країнах знаходиться в межах 60,0% [12]. Проте такі поняття як висока розорюваність угідь та високий економічний розвиток для України не є тотожними, що залишає місце для дослідження причин такого становища.

Інтенсивність цільового використання сільськогосподарських земель нашої країни суттєво відрізняється в розрізі ґрунтово-кліматичних зон та адміністративно-територіальних одиниць. У складі сільськогосподарських угідь зосереджено основну частку особливо цінних земель, що не суперечить пріоритетності їх використання згідно Конституції України. При цьому основна база землеробства розміщується на чорноземах та ґрунтах чорноземного типу. Проте надмірна їх розораність та екстенсивний характер використання спричинили їх деградацію з подальшою втратою природної родючості.

Виділення не вирішених раніше частин загальної проблеми. Одним із показників раціонального використання земельно-ресурсного потенціалу є відповідна структура угідь сільськогосподарських підприємств за існуючих певних природно-економічних умов регіону. В цілому продуктивний потенціал земель України є досить високим. Проте рівень розвитку сільського господарства, зокрема рослинництва, не є однаковим по областях України і залежить від кількісного та якісного складу угідь відповідної адміністративно-територіальної одиниці. Ступінь розорюваності земель аграрними підприємствами також визначає економічний розвиток регіону.

У зв'язку з цим досить важливим є встановлення особливостей використання сільськогосподарських угідь виробниками продукції рослинництва Житомирської області шляхом порівняння цього показника з відповідним по Україні. Формування рейтингу областей нашої держави з визначенням місця у ньому Житомирської області визначає мету наших досліджень.

Постановка завдання. Для реалізації поставленої мети були визначені наступні завдання:

- визначити структуру угідь Житомирської області у порівнянні з відповідними показниками по Україні;
- проаналізувати якісний та кількісний склад функціонуючих сільськогосподарських підприємств області;
- встановити ступінь освоєння земельних ресурсів підприємствами Житомирської області в розрізі інших областей України;
- охарактеризувати посівні площі та структуру основних сільськогосподарських культур нашого регіону.

Матеріали та методи досліджень. При проведенні досліджень використовувались наступні методи: методи емпіричного рівня (опис, порівняння), теоретичного рівня (загально логічні: аналіз, синтез), математичного рівня (статистичний).

Виклад основного матеріалу. Сільськогосподарські угіддя включають наступні категорії: рілля, багаторічні насадження, сіножаті та пасовища, а також перелоги. Якісне та кількісне співвідношення цих складових змінюється в межах категорії сільськогосподарських земель залежно від багатьох факторів. Основними чинниками формування структури угідь є: земельно-ресурсний потенціал території, її економічний розвиток, промислове чи сільськогосподарське спрямування тощо. Враховуючи площу ріллі певної адміністративної одиниці можна зробити висновок про показник розорюваності.

Як показують дослідження, Україна відноситься до держав з високим показником освоєння земель і цей показник продовжує невпинно зростати у зв'язку з розвитком сільськогосподарського виробництва. Так, частка ріллі в цілому по Україні становить 78,4%, в той час як по Житомирській області — 73,6%. Багаторічні насадження займають 2,2% та 1,5% території відповідно. Сіножаті та пасовища на Житомирщині займають на 4,0% менше площі, ніж в середньому по країні. Що стосується перелогів, то по Україні вони складають лише 0,6%, а по області — 4,1% (табл. 1). Тобто в межах категорії сільськогосподарських земель нашого регіону є резерви для подальшого освоєння, що на перспективу може збільшити площу ріллі.

На території Житомирської області функціонують наступні види сільськогосподарських підприємств: господарські товариства, приватні підприємства, кооперативи, фермерські господарства, державні та інші підприємства. Якщо розглядати їх кількісне співвідношення та порівнювати із відповідними показниками по Україні, то можна зазначити певні відмінності. Так, серед товаровиробників сільськогосподарської продукції Житомирщини левову частку становлять фермерські господарства (56,1%) та господарські товариства (30,2%). Що стосується фермерських господарств, то, в середньому, по Україні їх частка є вищою та становить 70,6%. А господарські товариства, навпаки, по Україні складають меншу частку від загальної кількості товаровиробників (18,2%) (рис. 1).

Таблиця 1

Структура сільськогосподарських угідь України в цілому та Житомирської області зокрема (станом на 2018 рік)*

№ з/п	Сільськогосподарські угіддя	Україна		Житомирська область	
		площа, тис. га	% до загальної площі	площа, тис. га	% до загальної площі
1	Рілля	32544,3	78,4	1112,0	73,6
2	Багаторічні насадження	894,8	2,2	23,4	1,5
3	Сіножаті і пасовища	7820,9	24,0	311,9	20,7
4	Перелogi	229,3	0,6	62,1	4,1
5	Всього сільськогосподарських угідь	41489,3	100,0	1510,1	100,0

Джерело: [7–9].

Рис. 1. Кількісна характеристика сільськогосподарських підприємств України в цілому та Житомирської області зокрема станом на 2018 рік

Приватне підприємництво аграрної сфери краще розвинуте на Житомирщині (10,7%) у порівнянні з Україною в цілому (7,9%) (рис. 1). Отже, в межах Житомирської області переважну більшість сільськогосподарських підприємств складають господарські товариства та фермерські господарства, які відносяться до дрібних. Тобто на території нашого регіону найбільше розвинуте мале підприємництво в аграрному секторі.

Рослинництво Житомирської області представлено зерновими, зернобобовими, тех-

нічними, овочевими та кормовими культурами. За останні три роки спостерігається тенденція до збільшення посівних площ зернових культур: з 852,1 тис. га у 2016 році до 987,5 тис. га у 2018 році. Серед озимих зернових найбільші площі зосереджені під пшеницею, а серед ярих зернових — під кукурудзою на зерно. Площа технічних культур на Житомирщині також зросла на 27,2 тис. га., а переважаючою культурою є соняшник, площа якого за останні три роки зросла майже вдвічі. Посіви сої, навпаки, зменшились на 24,9 тис. га (табл. 2).

Таблиця 2

Посівні площі сільськогосподарських культур Житомирської області (2016–2018 рр.) *

Сільськогосподарські культури	Площа, тис. га		
	2016 рік	2017 рік	2018 рік
Всього, в т.ч.	852,1	881,6	987,5
Зернові та зернобобові	358,2	393,5	430,2
Озимі зернові	130,9	157,5	157,3
пшениця	108,0	125,4	116,9
жито	18,0	22,7	32,5
ячмінь	4,9	9,4	7,9
Ярі зернові	227,3	236,0	272,9
пшениця	12,7	13,4	15,3
ячмінь	25,1	23,1	21,8
овес	22,4	30,0	32,3
кукурудза на зерно	150,2	145,2	155,6
просо	3,6	3,3	4,8
гречка	7,0	10,8	20,7
зернобобові	6,3	8,9	15,8
Технічні	279,3	262,6	306,5
бурак цукровий	12,2	11,8	13,8
соняшник	63,9	92,1	108,2
ріпак	20,6	11,9	23,7
соя	178,9	140,2	154,0
Овочеві культури	69,9	82,5	93,6
картопля	58,7	69,6	80,2
овочеві культури відкритого ґрунту	10,3	11,7	13,2
Кормові	144,8	142,9	157,0
коренеплоди кормові	10,1	12,2	14,1
кукурудза кормова	12,3	10,9	10,5
трави однорічні	18,6	20,0	23,3
трави багаторічні	103,3	96,5	106,0

Джерело: [7–9].

Серед овочевих культур Житомирської області основною є картопля. Проте її посівні площі є незначними порівняно з іншими групами культур. Кормові культури станом на 2018 рік займають 157,0 тис. га посівних площ та представлені коренеплодами кормовими, кукурудзою кормовою, однорічними та багаторічними травами, які є переважаючими у цій групі (106,0 тис. га) (табл. 2).

В цілому при порівнянні структури посівних площ основних сільськогосподарських культур нашої області та України в цілому, можна відмітити певні відмінності. Так, зернові культури по Україні (53,7%) займають більшу частку в структурі посівних площ, ніж на Житомирщині (43,6%). А картопля та овочі, навпаки, є більш поширеними у нашому регіоні (9,5%), ніж по країні в цілому (6,6%) (рис. 2, 3).

Щодо кормових культур, то їх частка у структурі посівних площ Житомирщини (15,9%)

є значно більшою, ніж по Україні (6,4%). Загалом рослинництво нашої області представлено таким же набором культур, як і в середньому по Україні. Відмінність полягає лише у їх кількісному співвідношенні, що обумовлено наявними ґрунтовими ресурсами, а також географічним розташуванням області у двох різних зонах. Саме ці фактори впливають на спеціалізацію області у секторі рослинництва, яка має зерновий та кормовий напрямок.

Україна має досить потужний земельно-ресурсний потенціал, який характеризується наявністю високо родючих цінних ґрунтів. Проте їх зосередженість не є однорідною по території нашої держави. Саме це і обумовлює відмінності у ступені освоєння земельних ресурсів, тобто відношенні посівних площ до загальної території області.

Серед областей України Житомирська область займає проміжне місце по розорюваності

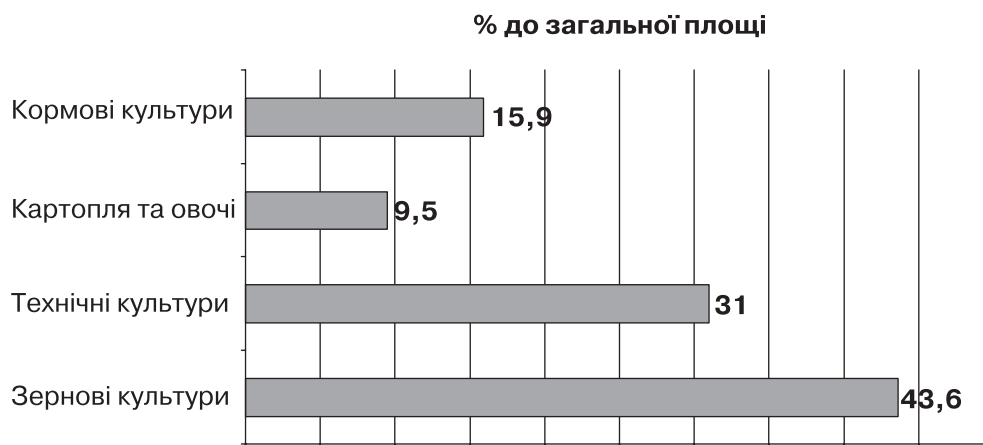

Рис. 2. Структура посівних площ основних сільськогосподарських культур Житомирської області (станом на 2018 рік)

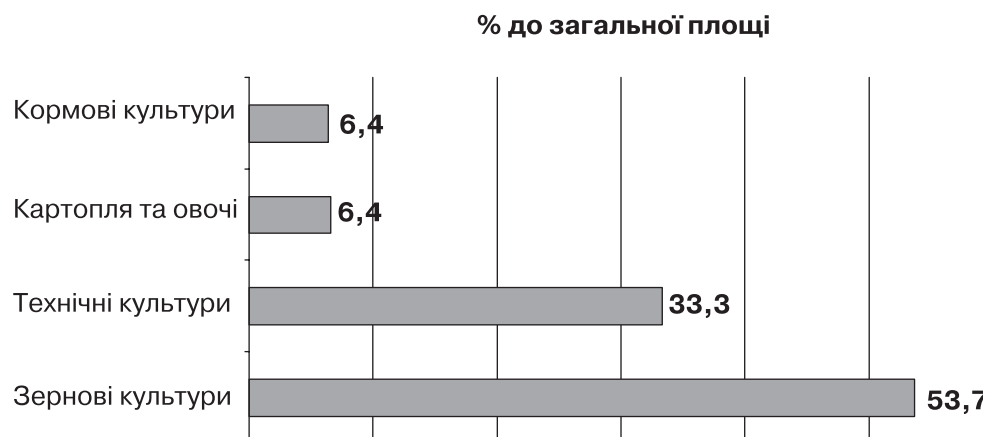

Рис. 3. Структура посівних площ основних сільськогосподарських культур України (станом на 2018 рік)

**Ступінь освоєння земельних ресурсів сільськогосподарськими підприємствами
в розрізі областей України (станом на 2018 рік)**

№ з/п	Територіальна одиниця	Посівні площі с.-г. підприємств, тис. га	% до загальної площі
1	Україна	19314,6	31,9
2	Вінницька	1203,9	45,4
3	Волинська	254,2	12,6
4	Дніпропетровська	1292,6	40,5
5	Донецька	695,8	26,2
6	Житомирська	688,2	23,1
7	Закарпатська	33,3	2,6
8	Запорізька	1161,2	42,7
9	Івано-Франківська	174,4	12,5
10	Київська	919,5	32,7
11	Кіровоградська	1208,4	49,1
12	Луганська	642,6	24,1
13	Львівська	366,3	16,8
14	Миколаївська	1009,6	41,0
15	Одеська	1346,4	40,4
16	Полтавська	1300,3	45,2
17	Рівненська	284,6	14,2
18	Сумська	964,1	40,5
19	Тернопільська	582,9	42,2
20	Харківська	1291,6	41,1
21	Херсонська	852,7	29,9
22	Хмельницька	923,0	44,7
23	Черкаська	938,8	44,9
24	Чернівецька	115,3	14,2
25	Чернігівська	1064,9	33,4

сільськогосподарських угідь. Посівні площі нашого регіону складають 23,1% всієї території. Найменш освоєними наразі є Закарпатська (2,6%), Волинська (12,6%), Івано-Франківська (12,5%), Львівська (16,8%) та Чернівецька (14,2%) області (табл. 3).

Найбільш освоєними є Вінницька (45,4%), Дніпропетровська (42,5%), Запорізька (42,7%), Кіровоградська (49,1%), Полтавська (45,2%) тощо.

Враховуючи ці показники, можна зробити висновок, що найбільш освоєними є центральні, східні та південні області України. Західні мають менш розвинуте сільське господарство. А Житомирська область займає проміжне місце

за рівнем розорюваності сільськогосподарських земель.

Висновки. В результаті вивчення особливостей використання сільськогосподарських угідь виробниками продукції рослинництва Житомирської області встановлено певні закономірності. Зокрема за рівнем розвитку галузі рослинництва наш регіон значно поступається центральним та південно-східним областям України, проте суттєво випереджає західні області. Так, посівні площі сільськогосподарських підприємств Житомирщини займають 23,1% від її загальної території. Найвищий ступінь освоєння категорії сільськогосподарських земель спостерігається у Кіровоградській об-

ласті (49,1%), а найменший — у Закарпатській (2,6%).

В цілому сільськогосподарські землі нашого регіону представлені наступними видами угідь: рілля, багаторічні насадження, сіножаті і пасовища, а також перелогів. У порівнянні з середніми показниками по Україні (78,6%) площа ріллі є дещо меншою (73,6%). Проте збільшення площ ріллі можливе за рахунок перелогів, які становлять 4,1%.

В Житомирській області виробництво сільськогосподарської продукції забезпечується переважно фермерськими господарствами (56,1%) та господарськими товариствами (30,2%), які мають в основному зернову спеціалізацію. Серед озимих зернових у 2018 році найбільші площі були зосереджені під пшени-

цею (116,9 тис. га), а серед ярих зернових — під кукурудзою на зерно (155,6 тис. га). Якісним складом структура посівних площ Житомирщини суттєво не відрізняється від України. Відмінність полягає лише у площах кормових трав по області та меншій посівній площі зернових. Це обумовлено тим, що сприятлива для зернових культур зона Лісостепу охоплює лише незначну частину нашого регіону.

За результатами досліджень можна зробити висновок, що Житомирщина займає проміжне місце у рейтингу областей за рівнем розорюваності земель сільськогосподарськими підприємствами. Збільшення посівних площ нашої області можливе за рахунок освоєння перелогів, які становлять 4,1% від усіх сільськогосподарських угідь.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Добряк Д.С., Жолобова С.М. Сучасний землеустрій — основоположний інструмент в забезпеченні раціонального використання та охорони земельних ресурсів. *Землеустрій, кадастр і моніторинг земель*. 2018. № 3. С. 32–39.
2. Про землеустрій: закон України від 05.11.2009. URL: [http:// rada.gov.ua](http://rada.gov.ua) (дата звернення: 01.09.2019).
3. Ващенко І.В. Ринки зернових в Україні: аналіз сучасного стану. *Землеустрій, кадастр і моніторинг земель*. 2018. № 4. С. 80–85.
4. Земельний кодекс України. URL: <http:// rada.gov.ua> (дата звернення: 01.09.2019).
5. Карась І.Ф., Коткова Т.М. Ефективність використання земельних ресурсів господарствами Житомирської області. *Землеустрій, кадастр і моніторинг земель*. 2018. № 4 С. 87–93.
6. Про державний контроль за використанням та охороною земель: закон України від 16.09.2008. URL: <http:// rada.gov.ua> (дата звернення: 01.09.2019).
7. Рейтинг регіонів по виробництву продукції сільськогосподарства. [Електронний ресурс] / Режим доступу: <http://www.minagro.gov.ua/monitoring?nid=18796>.
8. Статистичний збірник «Житомирщина у цифрах»: за редакцією Пашинської Г.А. — Житомир, 2018. — 157 с.
9. Статистичний збірник «Сільське господарство України за 2018 рік». [Електронний ресурс] / Режим доступу: http://www.ukrstat.gov.ua/druk/publicat/kat_u/publ7_u.htm.
10. Шкуратов О.І. Оцінка земель в процесі організації екологічно орієнтованого сільськогосподарського виробництва // *АгроСвіт*. 2013. № 24. С. 13–17.
11. Добряк Д.С., Шкуратов О.І. Формування і розвиток ринкових земельних відносин на теренах України // *Збалансоване природокористування*. 2018. № 1. С. 8–17.
12. Третяк А. М. Землевпорядне проектування: теоретичні основи і територіальний землеустрій: навч. посіб. Київ.: ЦЗРУ, 2008. 576 с.
13. Шкуратов О.І. Організаційно-економічні основи екологічної безпеки в аграрному секторі України: теорія, методологія, практика: монографія. К.: ДКС-Центр, 2016. 356 с.

Інформація про авторів

Карась Ірина Федорівна — кандидат сільськогосподарських наук, доцент кафедри геодезії та землеустрою, Житомирський національний агроекологічний університет (Україна, 10008, м. Житомир, Старий бульвар, 7, e-mail: iraver@ukr.net).

Коткова Тетяна Миколаївна — кандидат сільськогосподарських наук, доцент кафедри геодезії та землеустрою, Житомирський національний агроекологічний університет (Україна, 10008, м. Житомир, Старий бульвар, 7, e-mail: tetjana.kotkova@gmail.com).

Піциль Андрій Орестович — кандидат сільськогосподарських наук, старший викладач кафедри геодезії та землеустрою, Житомирський національний агроекологічний університет (Україна, 10008, м. Житомир, Старий бульвар, 7, e-mail: Pitsil.uk@gmail.com).

I.F. Karas

PhD, Associate Professor
Department of Geodesy and Land Survey
Zhytomyr National Agroecological University
(Ukraine, Zhytomyr, e-mail: iraver@ukr.net)

T.M. Kotkova

PhD, Associate Professor
Department of Geodesy and Land Survey
Zhytomyr National Agroecological University
(Ukraine, Zhytomyr, e-mail: tetjana.kotkova@gmail.com)

A.O. Pitsil

PhD, Associate Professor
Department of Geodesy and Land Survey
Zhytomyr National Agroecological University
(Ukraine, Zhytomyr, e-mail: Pitsil.uk@gmail.com)

AGRICULTURAL LANDS OF THE ZHYTOMIR REGION AND THEIR USE OF AGRICULTURAL PRODUCERS

According to the law, land is known as the national wealth of Ukraine, as it is the main means of producing material goods for the needs of mankind. Despite the fact that the Zhytomyr region covers the fertile soils of the forest-steppe zone, their use is not always optimal. Determining the efficiency of agricultural land use by agricultural producers in the region is currently very relevant and defines the purpose of our research.

It is established that in the territory of Zhytomyr agricultural land makes 1510.0 thousand hectares, of which 73.6% is arable. This figure is slightly less than the average for Ukraine. However, it is possible to further increase the area's plowing rate due to overfishing. There are various types of agricultural enterprises operating in the Zhytomyr region, the vast majority of which are farms (56,1%) and business associations (30,2%). They are the main producers of crop production. The economic direction of our region is grain, as in the structure of acreage they make up 43,6%. Among cereals, the largest areas are winter wheat (116,9 thousand hectares) and maize for grain (155,6 thousand hectares). Industrial crops, which make up 31,0% in the area of acreage, are represented mainly by soybean and sunflower. These cultures are economically attractive to the producers of today. Potatoes and vegetables of the region make up only 9,5% of the acreage, and among the forage crops are predominant perennial herbs. Qualitatively, the structure of acreage of Zhytomyr region and Ukraine does not differ. The difference is only in the squares occupied by different groups of cultures.

In general, Zhytomyr region is one of the regions characterized by average rupture of the territory. The acreage of agricultural enterprises is only 23,1% of the total territory. The least developed agricultural sector is the western regions of our country, in particular the Zakarpatska region (2,6%), while the central and southern regions are the most developed agricultural region. Thus, in the Kirovohrad region the acreage of agrarians is 49,1%.

Analyzing the state of land use by agricultural enterprises of Zhytomyr region, it can be described as not satisfactory enough, as evidenced by economic indicators in comparison with other regions of Ukraine.

Keywords: agricultural enterprises, land resources, land structure, acreage, culture.

REFERENCES

1. Dobryak D.S., & Zholobova S.M (2018). Suchasnyy zemleustriy — osnovopolozhnyy instrument v zabezpechenni ratsional'noho vykorystannya ta okhorony zemel'nykh resursiv [Modern land management is a fundamental tool in ensuring the rational use and protection of land resources]. *Zemleustriy, kadastr i monitorynh zemel'*, 3, 32–39 [in Ukr.].
2. On Land Management: the Law of Ukraine. Available at: <http://rada.gov.ua>.
3. Vashchenko I.V. (2018). Rynok zernovykh v Ukrayini: analiz suchasnoho stanu [Cereal market in Ukraine: current state analysis]. *Zemleustriy, kadastr i monitorynh zemel'*, 4, 80–85 [in Ukr.].
4. Land Code of Ukraine. Available at: <http://rada.gov.ua>.
5. Karas I.F., & Kotkova T.M (2018). Efektyvnist' vykorystannya zemel'nykh resursiv hospodarstvamy Zhytomyr's'koyi oblasti [Efficiency of land resources use by Zhytomyr region farms]. *Zemleustriy, kadastr i monitorynh zemel'*, 4, 87–93 [in En.].
6. On State Control over the Use and Protection of Land: the Law of Ukraine. Available at: <http://rada.gov.ua>.

7. The ranking of the regions for the production of agricultural products. Available at: <http://www.minagro.gov.ua/monitoring?nid=18796>.
8. Pashinska, G.A. ed (2018). *Statystychniy zbirnik «Zhytomyrshchyna y cufra»* [Statistical collection «Zhytomyr region in figures»]. Zhytomyr, 157.
9. Statistical collection «Agriculture of Ukraine for 2018». Available at: http://www.ukrstat.gov.ua/druk/publicat/kat_u/publ7_u.htm.
10. Shkuratov, O.I. (2013). Otsinka zemel' v protsesi orhanizatsii ekolohichno oriientovanoho sil's'kohospodars'koho vyrobnytstva [Assessment of land in the process of organizing environmentally friendly agricultural production]. *AgroSvit*, 24, 13–17. (In Ukr.)
11. Dobryak, D.S. & Shkuratov, O.I. (2018). Formuvannya i rozvytok rynkovykh zemel'nykh vidnosyn na terenakh Ukrainy [Formation and development of market land relations in Ukraine]. *Zbalansovane pryrodokorystuvannya [Balanced Nature Using]*, 1, 8–17. (In Ukr.)
12. Tretyak, A. M. (2008). Zemlevporyadne proektuvannya: teoretichni osnovy ta terytorialnyi zemleustriy [Land design: theoretical foundations and territorial land management]. Kyiv.: CZRU, 576.
13. Shkuratov, O.I. (2016). Orhanizatsiino-ekonomichni osnovy ekolohichnoi bezpeky v aharnomu sektori Ukrainy teoriia metodolohiia praktyka [Organizational and economic bases of ecological safety in the agrarian sector of Ukraine: theory, methodology, practice]. Kyiv: DKS-Tsentr. 356. (In Ukr.)

Authors

Karas Iryna Fedorivna — PhD, Associate Professor, Department of Geodesy and Land Survey, Zhytomyr National Agroecological University (Ukraine, 10008, Zhytomyr, Stary Boulevard, 7, e-mail: iraver@ukr.net).

Kotkova Tetyana Mykolaivna — PhD, Associate Professor, Department of Geodesy and Land Survey, Zhytomyr National Agroecological University (Ukraine, 10008, Zhytomyr, Stary Boulevard, 7, e-mail: tetjana.kotkova@gmail.com).

Pitsil Andriy Orestovych — PhD, Associate Professor, Department of Geodesy and Land Survey, Zhytomyr National Agroecological University (Ukraine, 10008, Zhytomyr, Stary Boulevard, 7, e-mail: Pitsil.uk@gmail.com).

Новини Новини

Новини • Новини • Новини

Кабінет Міністрів встановив детальні правила господарської діяльності в сфері органічного виробництва в Україні. Відповідна постанова сприятиме формуванню ефективної державної політики у сфері органічного виробництва в Україні.

Урядова постанова встановлює детальні правила органічного рослинництва, тваринництва (в тому числі, специфічні вимоги до органічного птахівництва та бджільництва), грибовництва, аквакультури, виробництва органічних морських водоростей, органічних харчових продуктів та кормів, заготівлі органічних об'єктів рослинного світу, а також особливості застосування винайків, ведення паралельного та одночасного виробництва, зберігання, перевезення та маркування окремих видів органічної продукції.

Ухвалення постанови має на меті забезпечити належне та ефективне функціонування ринку органічної продукції, а також створити прозорі умови ведення господарської діяльності у сфері виробництва та обігу органічних продуктів.

Також нові правила ведення господарської діяльності у сфері органічного виробництва дозволять знизити рівень забруднення атмосферного повітря, води, земель синтетичними речовинами, у тому числі агрохімікатами, пестицидами, а також відходами тваринництва, сформувані якісні умови утримання певних видів тварин для задоволення їхніх поведінкових потреб.